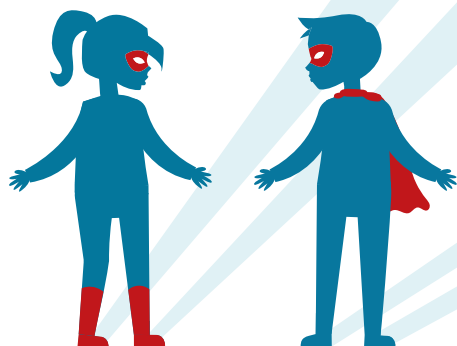
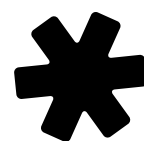


# LEZEN MET LEESKNUFFELS

LESSENPAKKET 2<sup>DE</sup> EN 3<sup>DE</sup> LEERJAAR LAGER ONDERWIJS



VLAAMS-  
BRABANT



# INLEIDING

In deze inspiratiefiches kan je verschillende activiteiten vinden om de leesmotiveer van de leerlingen hoog te houden aan de hand van een leesknuffel. Deze activiteiten zijn gericht op kinderen van het 2<sup>de</sup> en 3<sup>de</sup> leerjaar, maar kunnen ook ingezet worden in andere jaren.

Bij deze activiteiten wordt er gebruik gemaakt van een leesknuffel. Het doel van de knuffel is het geven van geborgenheid bij het uitvoeren van een moeilijke taak.

Als leerkracht kan je opteren voor werkvormen die je zelf liggen. Laat de leerlingen meegaan in jouw enthousiasme door ze nauw bij de verwerking te betrekken. De bedoeling is om de leerlingen nadien zelf aan de slag te laten gaan met hun favoriete boek en knuffel.



## VOORAF



## MATERIALEN

- ★ De leerkracht kiest een handpop. Deze wordt tijdens de activiteiten boekenpop genoemd. Je kiest zelf welke handpop en welke naam je deze geeft. Hierbij kan je als leerkracht variëren en jouw creativiteit de vrije loop laten gaan!
- ★ De leerkracht voorziet 1 boek per kind. TIP: werk als leerkracht samen met de bibliotheekmedewerker en laat hen een pakket met voorleesboeken op maat klaarmaken voor je klas.
- ★ De kinderen brengen hun favoriete knuffel mee.

## INKLEDING VAN DE KLAS

Samen met de leerlingen bekijk je hoe jullie de klas gezelliger kunnen maken om te lezen. Stel hierbij enkele vragen aan de leerlingen:

- ★ Waar lees je het liefst? Waar zou jij kunnen verdwijnen in een boek?
- ★ Hoe kunnen we een leesplekje helemaal top maken voor jou?
- ★ Wat kunnen jullie zelf nog meenemen zodat de klas gezelliger is?

Zorg dat je in de klas een rijk boekenaanbod hebt!

TIP: Werk eventueel samen met je plaatselijke bibliotheek. Ga samen de bibliotheek bezoeken, leen boeken uit en lees daar aan de kinderen voor. Kijk hoe er wordt gezorgd voor een leuke leesomgeving en kijk hoe je deze naar de klas kan brengen.

# INHOUD

In dit pakket kan je twee activiteiten vinden die op elkaar kunnen aansluiten. Je kan ze ook opsplitsen in verschillende lessen of je kan ze apart gebruiken.

**1****JOUW KNUFFEL LEEST MEE IN HET BOEK**↓  
↓  
↓  
↓  
**4****2****JOUW KNUFFEL SPEELT MEE IN HET BOEK**└──→→→ **8**

MODULE



# JOUW KNUFFEL LEEST MEE

## DUUR

50 minuten

## LOCATIE

In de klas, op een gezellige plek waar de kinderen zich kunnen concentreren.

## MATERIAAL

- ★ Leesknuffels
- ★ 1 (Prenten)boek per kind

## DOEL

De leerlingen kunnen op verschillende manieren lezen met hun leesknuffel.

## ★ STAP 1

### VOORLEZEN

Als leerkracht neem je de tijd om een boek op maat van jouw klas voor te lezen. Gebruik hierbij meteen de handpop, zodat de kinderen zien hoe jij leest met de pop. Je kan ervoor kiezen om voor te lezen aan de pop, om de pop te laten voorlezen, om in gesprek te gaan met de pop...

Stel eerst even de leerlingen voor aan de boekenpop. Geef de handpop een naam en vertel dat zij/zij houdt van lezen! De handpop wil de kinderen graag motiveren om te gaan lezen en stelt een aantal inleidende vragen.

- ★ Lezen, wat verstaan jullie hier eigenlijk onder?
- ★ Welke materialen/boeken/... lezen jullie dan?
- ★ Wie leest er elke dag? Wat lees je dan elke dag?
- ★ Zijn er verschillende soorten van 'lezen'?
- ★ ...

Lees het boek voor en stop even aan een spannend gedeelte van het verhaal. Stel enkele vragen aan de leerlingen over het boek (begrijpend luisteren):

#### 1- Kennisvragen: vragen over het verhaal en geven beperkte antwoorden.

- ★ Waar vindt het verhaal plaats?
- ★ Waarover gaat het boek?
- ★ Wie is het hoofdpersonage?

#### 2- Gevoelsvragen en voorspellingen: vragen die inspelen op de verwachtingen en de beleving van het verhaal.

- ★ Als je de titel las, dacht je dat het verhaal zo zou lopen?
- ★ Wat zou er nadien nog kunnen gebeuren?
- ★ Hebben jullie ook al eens zoiets meegemaakt?
- ★ Welk personage vind je het leukst? Waarom?
- ★ Wat is je opgevallen aan het verhaal?
- ★ Wat vond je leuk aan het verhaal?
- ★ Ik zag dat je ... keek, hoe komt dit?



## ★ STAP 2

### LEZEN VOOR JE KNUFFEL

Nu is het aan de leerlingen. Verspreid de boeken die je uitkoos voor de leerlingen over verschillende tafels. De leerlingen mogen hier zelf een boek uitkiezen en nemen hun knuffel erbij. De leerlingen krijgen 20 minuten de tijd om te lezen met hun knuffel. Dit kan op verschillende manieren, geef hen de keuze om zelf aan de slag te gaan met de methodiek die hen het meeste ligt.

# METHODIEKEN

## SAMEN LEZEN MET DE KNUFFEL

De leerling zet de knuffel op de schoot. De knuffel kijkt mee met de leerling naar het boek. Hierbij is de uitdaging om de knuffel te bekijken als een kindje. Zo kunnen ze het boek aan hun knuffel voorlezen, maar kunnen ze ook doen alsof de knuffel zelf kan lezen en kunnen ze dus in stilte lezen.



### TIP

Je kan de leerlingen eerst zelf een stukje laten lezen. Nadien is het aan de beurt van hun knuffel. Bijvoorbeeld het is een tijger, dan gebruiken ze hun tijgerstem.



### TIP

De leerlingen kunnen het hoofdpersonage van het boek veranderen door de naam van hun knuffelbeer. Dit is als differentiatie voor de sterke lezers.

## AAN DE KNUFFEL VOORLEZEN

De knuffel kijkt naar de leerling en de leerling gaat actief het boekje voorlezen. Maak afspraken over het storen van andere kinderen!



### TIP

Wanneer er twee dezelfde boeken inzitten, kunnen de leerlingen samen lezen in het boek. Hierbij zetten ze hun knuffel op stoelen. De kinderen lezen voor aan hun knuffels.

## DE KNUFFEL ENKEL VASTHOUDEN

De knuffel hoeft niet altijd een actieve functie te hebben. Er is ook een mogelijkheid om de knuffel vast te houden tijdens het lezen. Hierbij kunnen de leerlingen de knuffel vasthouden onder hun armen of de knuffel naast zich neerleggen.



### TIP

Voor leerlingen die het moeilijk hebben met lezen is dit een van de betere opties. Hierdoor kunnen ze zich concentreren op het lezen. Ze krijgen een gevoel van geborgenheid. De enige die luistert naar het lezen van het kind is de knuffel. Dit kan de kinderen een positief gevoel geven.

**TIP**

Sommige leerlingen lezen van thuis uit al met een knuffel. Aan hen kan je vragen hoe ze dit thuis doen. Daag hen uit om vandaag de knuffel eens op een andere manier te gebruiken.

**TIP**

Als leerkracht kan je zelf meelesen op een bepaalde manier. Wanneer kinderen een leerkracht zien lezen, geeft dit hun motivatie om zelf aan de slag te gaan.

**★ STAP 3****HET VERHAAL VERWERKEN AAN DE HAND VAN ENKELE PRENTEN**

De leerlingen vertellen opnieuw het verhaal aan hun knuffel, deze keer zonder de ondersteuning van de tekst. Ze kiezen zelf 4 prenten uit en vertellen aan de hand van deze prenten het verhaal aan hun knuffel.

**TIP**

De leerlingen kunnen dit eventueel doen in hun thuistaal. Dit geeft de leerlingen extra waardering en kan voor extra motivatie zorgen.

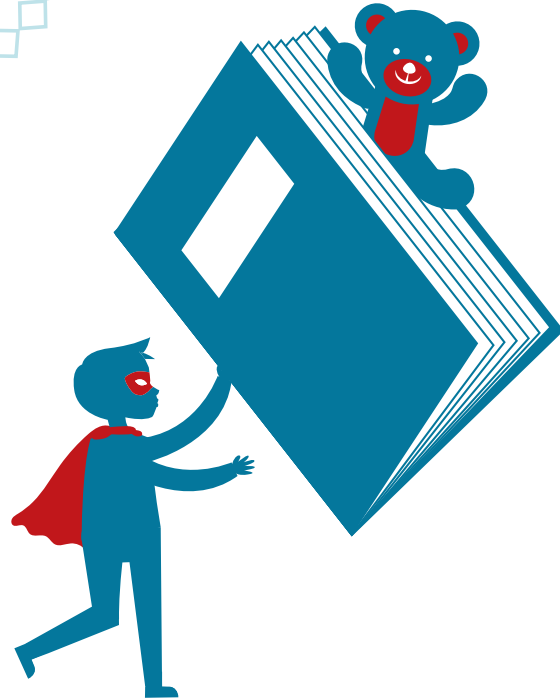
**★ STAP 4****KLASSIKAAL AFSLUITMOMENT**

Laat de leerlingen vertellen wat ze van de ervaring vonden. Misschien willen er ook wel enkele knuffels hun ervaring meegeven?



MODULE

2



# **JOUW KNUFFEL SPEELT MEE IN HET BOEK**

Wanneer de leerlingen klaar zijn met lezen, denken ze eens na over de volgende vragen. Welke 3 prenten denk jij dat je knuffel het mooiste vond? Welk personage zou jij willen zijn in het boek? Waar past jouw knuffel het best in het boek? Wat vonden ze spannend? Wat vonden ze misschien niet zo leuk? Nadien gaan de leerlingen aan de slag. Hiervoor zijn verschillende uitwerkingen.



**DUUR**

100 minuten

**DOEL**

De leerlingen kunnen hun knuffel versieren na (een deel van) het boek te lezen.

**LOCATIE**

In de klas zelf of buiten bij goed weer!

**MATERIAAL OEFENING 1**

- ★ Papier (ook gekleurd papier)
- ★ Plakband
- ★ Lijm
- ★ Touw
- ★ Stof
- ★ Kleren van bijvoorbeeld poppen
- ★ Knuffels van de leerlingen
- ★ Boek van de leerlingen

**MATERIAAL OEFENING 2**

- ★ Ipad
- ★ Post-its
- ★ Knuffels van de leerlingen met attributen
- ★ Prent uit boek

**TIP**

Voorzie een eigen voorbeeld, zodat de leerlingen een idee hebben van waar ze naartoe kunnen werken.

**★ OEFENING 1****ATTRIBUTEN MAKEN VOOR DE KNUFFEL**

De leerlingen nemen hun knuffel bij de hand. De knuffel stelt het hoofdpersonage voor vanuit het boek. De leerlingen schetsen eerst op papier hoe hun knuffel er zou uitzien indien de knuffel het hoofdpersonage van het boek was. Daarna knutselen ze echt de outfit van het hoofdpersonage voor de knuffel.

Bijvoorbeeld: het personage leest graag een boek. De leerlingen knutselen een klein boekje en hangen dit aan de pols van de knuffel.

Om deze opdracht te voltooien, moeten de leerlingen het boek opnieuw scannend lezen om de typerende kenmerken van het hoofdpersonage te analyseren.

Aan het einde vertellen ze aan de rest van de leerlingen waarom hun knuffel er nu zo uitziet.

## ★ OEFENING 2

### JOUW KNUFFEL IN HET DECOR VAN HET BOEK

De leerlingen nemen hun knuffel bij de hand. Ze gaan samen met de knuffel op zoek naar het stukje uit het boek dat hen het meeste aansprak. Wanneer ze een stukje/prent/hoofdstuk gevonden hebben, duiden ze dit aan met een post-it.

De knuffel die ze in de hand hebben, zal dan helemaal in het verhaal kruipen.

De leerlingen gaan een foto nemen van de knuffel in het decor van het boek. Dit kan op verschillende manieren:

- ★ Het boek wordt opgezet op een duidelijke prent en de knuffel wordt in de juiste positie voor het boek gezet.
- ★ De leerlingen krijgen de tijd om een decor na te maken met knutselmaterialen.
- ★ De leerlingen krijgen de kans om in het schoolgebouw op zoek te gaan naar de ideale plaats om de knuffel te plaatsen.

#### TIP

Wanneer je hier voldoende tijd voor incalculeert kan je de leerlingen een stuk van hun verhaal laten voorlezen.



Wanneer iedereen klaar is, worden de foto's verspreid in de klas. Samen met de leerlingen denken jullie na wat er wordt uitgebeeld en uit welk verhaal de knuffels komen. Pik er een aantal voorbeelden uit en verzin met de klas het verhaal rond de foto!

Nadien mag de leerling van wie de foto is bekennen dat het diens boek is en mag de leerling meer vertellen over het boek en wat het personage.

## ★ OEFENING 3

### INLEIVING

Bespreek klassikaal welke knuffels er zijn en hoe deze kunnen praten in het verhaal. Hoe klinkt een olifant? Hoe klink je als je praat zoals een beer? Laat hen in groep reflecteren en fantaseren over klanken, stemvolumes,...

Laat de kinderen 5 minuten lezen met hun eigen knuffel en hun eigen boek. Na 5 minuten hoor je even in de klas hoe het verliep.

- ★ Hoe las jouw knuffel?
- ★ Wat het makkelijk of moeilijk? En waarom?

Nadien leggen de leerlingen hun knuffel en hun boek op de bank. De leerlingen gaan nu op een andere plaats zitten. Ze lezen met een nieuwe knuffel en een nieuw boek. Ze leren nieuwe boeken kennen en fantaseren met de knuffel van klasgenoten. Je kan deze opdracht een aantal keer herhalen.

Op het einde, na enkele keren te wisselen, gaat iedereen op zijn plaats zitten. De leerlingen die willen kunnen vooraan in de klas hun boek komen voorlezen met een bepaalde knuffel. Wanneer de leerlingen niet onmiddellijk durven, kan jij als leerkracht beginnen.

## COLOFON

### WETTELIJK DEPOTNUMMER

D/2023/8495/09

### VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Provincie Vlaams-Brabant  
Provincieplein 1  
3010 Leuven  
Ondernemingsnummer  
0253.973.219  
september 2021

### VORMGEVING

Toast Confituur Studio

Dit lessenpakket werd geschreven ism Elena Van der Heyden ikv een bachelorproef aan de Odisee Hogeschool.

### MET DANK AAN

Met dank aan: Sarah Wyndaele, Tess Van den Borre en Saskia Schelfaut

Deze fiches kwamen tot stand in het kader van het project 'Leeshelden' dankzij een subsidie van Literatuur Vlaanderen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleevoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande toestemming.

[www.vlaamsbrabant.be](http://www.vlaamsbrabant.be)



LEESHULDEN.BE



**Meer info?**

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1

3010 Leuven

[vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be](mailto:vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be)

